

REDACȚIUNEA,
Tipografia și Administra-
țiunea

BRĂȘOV, Piața-mare 80.
Seriori nefrancoate nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.

INSERATE:
Se primesc la Administra-
țiunea Brașov și la birou-
rile următoare:
Viena la M. Dukas Nachf., Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse. — În Buda-
pesta la Eckstein Bernat, Julius Leo-
pold, Blockner & Co.

PREȚUL INSERATELOR:
Un șir peti 20 bani pen-
tru o publicare. Publicări
mai dese după tarifar și învoială.
Reclame pe pag. a 3-a 1
șir 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXIII.

Telefon: Nr. 226.

"GAZETA" apare ZILNIC.
Abonamente pentru Austro-Ungar.
pe un an: —
24 cor. pe 5 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — Nr. de Duminecă:
patru cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
un an 40 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci.

Nr. de Duminecă 8 fr. an.
Se poate subscrie la toate oficiile
poștale precum și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
La Administrația "GAZETEI", pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu dusul
acasă: Pe un an 24 Cor. Pe 6 luni
12 Cor. Pe trei luni 6 Cor. Un exem-
plar 10 bani. — Așa abonamentele
sunt încredințate se plătesc înainte.

Nr. 195.

Brașov, Duminecă, 5 (13) Septembrie

1910.

De-ale „Asociațiunii“.

II.

Să trecem acum la o altă chestiune, la *conferențele și prelegerile populare*, ținute pe întreg teritoriul „Asociațiunii“.

Cu prelegerile populare „Asociațiunea“ a nimerit, în împrejurările în cari ne aflăm, calea cea mai potrivită — pentru luminarea și cultivarea poporului nostru. Deja până acum se văd unele urmări și poriri bune în sânul poporului, cum reiese aceasta din rapoartele câtorva directori ai despărțimintelor.

Pentru a înlesni ținerea prelegerilor populare, comitetul central a împărțit în 1909 ajutoare despărțimintelor active și unor prelegători harnici. Astfel s-au ținut în total 389 de prelegeri, cari au fost ascultate aproximativ de 30,000 de țărani, iar conferențe, menite mai mult pentru pătura inteligentă, s-au ținut 63.

Conferențele, dar în special prelegerile populare sunt o adevărată școală, o mare școală pentru popor, pe care el o cercetează cu plăcere, ascultă bucuros cele ce i se spun acolo, ridicându-i-se prin aceasta nivelul intelectual și fiind stăpânit de porniri bune, pe terenul practic.

Aceste se văd din rapoartele directorilor cu despărțiminte active, din cari vom da aci câteva.

»Poporul se interesează mai vârtos de prelegeri economice, legi practice, biblice și financiare» — raportează un director (desp. Beiuș).

Altul scrie: »Față de prelegerile populare poporul arată interes, numai să fie ținute la priceperea lui« (desp. Brașov).

Altul iarăși își dă următoarea părere: »Prelegerile populare sunt ascultate de popor cu cea mai vie atențiune. Interesul cel mai mare îl arată față de prelegerile religioase și economice.«

Și așa mai departe, constatându-se din cele mai multe părți, că poporul nostru e doritor de carte,

doritor de-a ști și învăța lucruri bune și folositoare.

Dar mai îmbucurătoare sunt rapoartele unor directori, cari au constatat la popor rezultate practice pe urma prelegerilor, căci pe lângă ridicarea nivelului cultural al poporului, practicitatea este unul din principalele scopuri ale prelegerilor.

Iată câteva din aceste:

»Poporul a început a se ocupa mai intensiv cu albinăritul și pomăritul, în urma prelegerilor populare. (desp. Alba-Iulia).

»In urma prelegerilor populare, ținute în Toracul mic și mare, poporul discuta chestia înființării unei tovărășii pentru valorizarea cerealelor«. (desp. Becicherec).

»Prelegerile populare, prin care s-a combătut patima alcoolismului, au avut rezultate multumitoare«. (desp. Lăpușul-unguresc).

»In urma prelegerilor populare s-au înființat două tovărășii ocazionale pentru asigurarea vitelor.« (desp. Murăș-Ludoș).

Din aceste se vede, de ce mare însemnătate sunt prelegerile populare, inaugurate de câțiva ani de „Asociațiune“. Ele se vor continua și trebuie să se continue cu acelaș zel și tot mai cu sistem, după ce „Asociațiunea“ are acum și un conferențiar agronomic. Prelegerile populare sunt nu numai spre binele poporului, dar sunt și spre binele „Asociațiunii“, popularizându-o și câștigând marea masă a poporului pentru sine și lucrările sale.

Asupra chestiunilor amintite și relevate în raportul general și în anexe, ar mai fi multe de zis și de discutat. Astfel sunt între altele chestia secretarilor salariați în despărțiminte, apoi secțiile literare, în deosebi reorganizarea lor proiectată de d-l Goga și altele. Ne oprim însă de ocazională aci, căci chestiile aceste pot fi discutate și mai târziu și ele reclamă timp și o bună cum-

păneală, pentru a fi rezolvate spre folosul „Asociațiunii“.

Azi salutăm marea adunare dela Dej și îi dorim succese depline.

Goana după tricolor în Munții Apuseni.

În luna Iulie d-l Ioan Iancu, proprietar de mine și director de bancă în Bucium-Poeni, a fost pedepsit de solgăbirăul din Roșia cu suma de 200 cor. pentru următoarea mizerie:

»Căi numitului proprietar — zice fibirăul în judecata sa — plecând de acasă în 20 Iunie spre Abrud, purtau pe cap colorile roșu, galbăn, vânăt, în așa rând așezate, că ele scoteau la iveală colorile unei naționalități streine, și anume: pe fruntea calului atârna o pantlică roșie, sub ureche o placă de aramă galbenă sub care era prinsă o pantlică vânătă. Și așa a mânat cocșul numitului proprietar în Abrud, unde în piață fără nici un scop s'a întors cu căruța goală împrejur, despre ce s'a încredințat și un gendarm. Adjustarea în acest fel a căilor, cuprinde în sine hotărât și fără nici o îndoială o »afățare naționalistă«, care în cazul de față s'a săvârșit în chip provocator și demonstrativ, fiind colorile aplicate roșu-galbăn-vânăt, semnele unui stat strein etc.

»Cu prilejul pertractării, luându-se în privire căi mânați la Roșia, acum bate încă și mai tare la ochi, că pe capul căilor atârna în jos pantlicele roșie și vânătă iar placa rotundă de metal, deși de aproape privită, e de colorare de nickel întinată, dar de departe arată colorare galbenă!...

O astfel de »judecată fisolgăbirească« se poate aduce de fapt numai în »fericită« Ungarie. Par'că trăim în Asia.

Ziarele maghiare alarmează din nou lumea cu pretinsele stări anarhice, ce ar domni în cercul Orăștiei dela căderea fostului dep. Vlad Incoace. Se vede că boicotul alegătorilor români naționaliști îi ustură rău pe compatrioții noștri. În mânia lor ei se tem de orice frunză și fac îndată dintr'un purece un armăsar. Între altele ziarele maghiare de azi scriu că alegătorii d-lui Vlad din Vinerea au asediat

casa negustorului Olteanu și a țărânului Aron Herlia și ar fi voit să-i omoare. (Grozav!) Astfel de fapte s'au petrecut și la Cugir, unde alegătorii d-lui Vlad au demonstrat contra renegaților și-i atacă mereu.

Exagerarea unui alt z'ar maghiar merge la extrem, când spune că alegătorii d-lui Vlad au atacat cazarma jandarmiei din Orăștie și au spart ferestrele cu bolovani. Solgăbirăul din Orăștie a cerut ministrului de interne sporirea jandarmiei, de oarece ei nu mai erau în stare să mențină ordine. Acelaș ziar mai spune că alegătorii d-lui Vlad din Băcăinți ar fi atacat locuința proprietarului Raczkóvy și ar fi bătut pe un servitor român al acestuia. Ziarul adaogă, că românii ar fi voit să omoare pe proprietar, care la atacul lor a răspuns cu focuri de revolver ucizând pe un Român, și rănind grav pe altul. Din cauza acestor știri alarmante, mai bine zis minciuni ale ziarelor ungurești, solgăbirăul a cerut ministrului de interne să-i pună la dispoziție jandarmi. Ministrul de interne, după cum spun ziarele maghiare, a și dat ordin telegrafic ca la Băcăinți să se trimită o companie de jandarmi. Iar solgăbirăul a început a face anchete în acele comune, spre a raporta ministrului asupra situației.

Pentru votul universal. Partidul lui Iusth aranjază în Macău, în cea dintâi Duminecă din Octombrie un mare meeting, pentru votul universal, egal și secret. La meeting va fi invitat și baronul Banffy.

Curia reg. a respins, după o dezbateră de trei zile, petiția înaintată în contra mandatului de deputat al deputatului partidului popular Rakowski.

Externe. Guvernul Turciei a luat măsuri spre a împedea ședințele Adunării Naționale, care a fost convocată de patriarhatul ecumenic. Străzile ce duc la patriarhat, au fost ocupate de soldați și polițiști. Mai mulți greci au fost arestați. Patriarhatul a trimis o deputațiune la ministerul cultelor spre a protesta în potruva măsurilor militare. Ministrul a refuzat însă să

»FOILETONUL GAZ. TARNS.«

Geniu și seminebunie.

Un studiu interesant al medicului Grasset.

Psihiatrul francez dr. Grasset a stabilit o formă ușoară a nebuniei pe care o numește seminebunie. Această seminebunie se poate constata numai la oameni de geniu.

După dr. Grasset e o stare de spirit cu totul deosebită, o slăbire a sistemului de impresionism, un mod absolut deosebit de a vedea lucrurile și evenimentele.

Grasset adaugă că această seminebunie se observă numai la oameni de geniu, pentru că viața lor este mai supusă anghiziei ca viața celorlalți.

In sprijinul teoriei sale dânsul citează o sumă de anecdote din viața mai multor oameni de geniu, anecdote în care aceste personalități apar cu stări de spirite anormale.

Ast-fel Grasset povestește despre Newton, că în feul lui de a se prezenta avea apucături copilărești n'avea voință, u era capabil de nici o acțiune, care se declame cât de puțină energie.

El avea un soi de guvernanta, o femeie bătrână, care îngrija de toate. Ea îi pregătea masa, îi făcea seara patul, îl culca și îl ajuta dimineața să se îmbrace.

Intr'una din zile ea pusese un vas cu apă pe foc, pentru a i fierbe un ou. Dar în acel moment fu chemată de cineva și îl rugă atunci pe savant să aibă el grije de ou până se va inapoiă dânsa.

Ea îi pune oul într-o mână, ceasul în cealaltă și îi zise să arunce oul în apă când o fierbe și să se uite pe ceas ca să nu'l lase se fiarbă mai mult de un minut.

Când dânsa se inapoiă, îl găsi pe savant în fața vasului cu apă fiartă, adâncit în gânduri cu privire fixă pe ou.

Dânsul știa foarte bine că suferă de această boală, dela care nu putea și nici nu încerca să se sustragă.

Când era în societatea persoanelor intime lui și presimțea că o discuție oare care ce se deschide viziază această slăbiciune a lui, el singur căuta să provoace atacul și să rădă cel dintâiu.

Intr'una din zile o doamnă întrebă pe filosoful Leibnitz:

— Da ce nu te-ai însurat, domnule Leibnitz?

— Am uitat, îi răspunde Leibnitz zâmbind.

Își poate ori cine imagina ce hohote de răs a provocat acest răspuns.

In studiul d-rului Grasset găsim și o anecdotă nostimă despre celebrul doctor Pasteur.

El ținu într'una din zile un curs despre igiena fructelor și pentru a demonstra cât este de vătămătoare consumația lor, rupse două cireșe pe care le aruncă într'un vas cu apă, apoi le scoate și arată asistentilor microbii rămași în apă.

»Nici odată să nu mâncați fructe crude«, zise Pasteur și luând paharul, în care spălase fructele, îl sorbi până la fund.

Dar seminebunia, după Grasset, nu se manifestă numai în acest mod.

Marele filosof Malebranche avea ideea fixă că în vârful nasului are o bucată de carne crudă și când se apropia cu nasul de căldură, aude cum sângele din acea bucată de carne crudă începe se fiarbă.

O ast-fel de ideie fixă avea și Hui-ghens, care a preconizat teoria luminii.

El avea convingerea, că e făcut din

unt și se păzea de căldură, de frică să nu se topască.

Alexandru Dumas avea oroare de nisip, de care nu s'a atins în viața lui.

Marele naturalist Zola avea mania numărăreții. Pe stradă număra felinarele. Când era în tren număra stâlpi de telegraf.

Umoristul american Mark Twain lucra cu mai multă inspirație în pat.

Compozitorul muzical Androne a scris cele mai frumoase compoziții muzicale ale lui în Omnibus.

Marele compozitor Hayden creatorul simfoniei, și-a găsit cele mai frumoase inspirații ale lui în zgomotul străzilor, sau în cele mai zgomotoase adunări.

De cunoscutul fabricant de romane Pousson de Torrail se spune că de câte ori avea câte un nou roman în lucru, își croia pentru fie-care personaj câte o păpușă din hârtie și își procura ast-fel o slabă imagine a realității celor ce scria.

Oameni cu ast-fel de stări de spirit sunt, după teoria d-rului Grasset, seminebuni.

E—a.

primează delegațiunea. El e hotărât să împiedece ședința de mâine cu orice preț. Toate zărele turcești dezaproabă atitudinea patriarhatului ecumenic, aducând în același timp elogii guvernului pentru atitudinea sa corectă. Ziarele grecești anunță că prefectul poliției și ministrul cultelor au comunicat delegatului patriarhului că dacă patriarhul va declara că deschiderea Adunării Naționale ce a avut loc nu este valabilă, atunci soarta delegațiilor arestați va fi mai bună. În caz contrar vor fi arestați și membrii sinodului și consiliului mirean.

— »Politische Correspondenz« află din Athena, că posibilitatea unui război între Grecia și Turcia a îngrijorat mult populația din Thesalia. Locuitorii cred că fiecare turc este spion.

Două turci au și fost arestați după ce s'a dovedit, însă, că sunt nevinovați au fost puși în libertate.

Indiferentismul nostru.

— Un apel. —

Indiferentismul nostru față de »Asociațiunea«, care l-am remarcat ieri, iese la iveală și din apelul, ce-l dăm mai la vale. E vorba de un despărțământ, de cel al »Sighisoarei«. În Anexa VI. a Raportului general despre acest despărțământ se spun următoarele:

»Nu a înaintat raport. Despărțământul nu funcționează de doi ani«.

Dacă cercetăm lista membrilor »Asociațiunii«, vedem, că în acel despărțământ abia sunt patru membri ordinari!

Așa mai înțelegem! Inteligența noastră din 2 orașe (Sighisoara și Ibașfalău) și din 40 de comune, cari alcătuiesc despărțământul e lipită de săracă și din pricina aceasta nu poate să se înscrie de membri și apoi nu are nici timp să se ocupe cu fleacuri culturale. Pentru ce? Doar moșii și strămoșii noștri trăit-au veacuri de-a rândul și fără bazaconiile de »Asociațiune«.

Comitetul central din Sibiu văzând netrebnicia despărțământului, a delegat, cum știm, pe d-l asesor Nicolae Ivan, să-l reorganizeze. Ei, dar cu cine să-l reorganizeze? Cu patru membri? Delegatul a fost nevoit să adreseze un apel la fruntașii din despărțământ, făcându-i atenți la datorința lor de Români.

Apelul e următorul:

Stimate domnule! Pe teritoriul despărțământului IV. Sighisoara, a cărui adunare extraordinară am convocat-o la Elisabetopol pe 14/27 Septembrie a. e., — sunt azi numai 4 membri ordinari, — o împrejurare, care ne-ar face imposibilă chiar și constituirea și alegerea comitetului cercual. Atrăgându-vă luarea aminte asupra acestor stări de lucruri vă rog cu toată stima, ca să binevoiți a vă înscrie cel puțin în rândul membrilor ordinari, și să faceți între persoanele cu dare de mână propagandă, ca să participe la adunare, care ni s'a îngăduit să o ținem, căci ar fi o pată pe noi, dacă nu o am putea ține din lipsa de membri și de interes a fruntașilor din acele părți.

Sibiu, în 1/14 Septembrie 1910.

Cu stimă:
Nicolae Ivan,
ases. cons.

La acest caz nu mai este lipsă de nici un comentariu. Cel mult atâta putem adauge, că despărțământul din Sighisoara nu e singur în felul său.

Intinderea holerei.

In Ungaria.

În decursul zilei de ieri s'au denunțat ministerului ungar de interne *alle 21 cazuri nouă de holera*, cari vor fi supuse unui examen bacteriologic. Pe unul din vapoarele, cari comunică pe Dunăre între Budapesta—Poju, s'a îmbolnăvit focarul Csekovics Ludovic, prezentând simptomele holerei asiatice. Vaporul a fost oprit în apropierea unui sat și s'au luat îndată măsurile de dezinfectare.

Telegrame oficiale anunță, că în decursul zilei de ieri au încetat din viață cinci bolnavi de holera și anume: Iosif Mazoran (Szekszárd), Iosif Keresztes (Ércsi), Filtschich Pál (Strigoniu), Kemény József (Mohács) și Kövvesy János (Szöny).

»Brassói Lapok« aduce știrea despre un caz suspect de holera ivit pe teritoriul orașului Brașov și anume în Timișul de jos. Soția controlorului liniei ferate a Timișului de jos Finta, îmbolnăvindu-se subit, au sosit ieri la fața locului comisarul de poliție A. Brich și medicul Dr. Brancovaczky, Dr. Hartz și Dr. Kecskechéti. După o examinare minuțioasă medicul a constatat existența unor simptome de holera. Bolnava a fost imediat izolată. Azi dimineață a sosit știrea, că bolnava se simte mai bine și că e în afară de orice pericol. Cu toate acestea se mențin măsurile de izolare și dezinfectare în Timișul de jos.

Eri au sosit în gara din Brașov două vagoane de pește din Galați. În urma avizului poliției din Galați, că acolo bănuțue holera, cele două vagoane au fost izolate și puse sub supraveghere polițienească.

In România.

Fărerile unanime medicale din România, cred că holera a fost adusă la Galați din Italia de către vapoarele »Bosnia« sau »Munteneșu«, ambele venite din Veneția. În drumul lor, ele au atins, și litoralele orașelor Ancona, Barri și Brindisi, toate contaminate de holera.

Prim-ministrul Brătianu, care a fost Joi în Galați a dat ordin să se ia toate măsurile posibile spre a împiedica întinderea holerei.

D. dr. Cantacuzino, care însoțea pe d-l Brătianu, a rămas la Galați, pentru a dirija în mod personal măsurile sanitare. Aseară d-sa a presidat la Primărie un important consiliu de igienă, în cari s'au luat întinse măsuri pentru combaterea flagelului. Pontonul, pe care a succubat holericii Constantin Briu, a fost complet izolat și dezinfectat.

Maria soția decedatului, precum și lucrătorii Manole Chicos și alții care au fost în contact cu holericii, au fost transportați la spital și complet izolați, iar magazia agenției italiene a fost închisă pentru 15 zile. Poliția se află în căutarea pasagerilor aduși de vaporul »Bosnia« și rămași în localitate. Serviciul sanitar a detașat 10 elevi ai școlii de agenți sanitari pentru dezinfectarea portului.

Cu privire la cazurile suspecte de holera, ce s'ar fi ivit la Corabia, Brăila, Cernavoda și Constanța, se desmin. D-l Dr. Mărgărit, medic primar al județului Constanța, a comunicat direcției generale a serviciului sanitar, că Dumitru Izaf n'a murit de holera, deoarece la examenul bacteriologic nu s'a găsit bacilul virgulă. În Cernavoda nu mai există nici un alt bolnav cu simptome de holera.

Consiliul de igienă din Iași a decis din cauza pericolului holerei, amânarea serbărilor jubilee ale universității ieșene.

D-l N. N. Săveanu, secretarul general al ministerului de interne, a luat dispozițiune, ca să transmită presei toate știrile cu privire la mersul holerei. În același timp d-sa a făcut un apel, ca zărele să nu mai publice știri necontrolate, cari alarmează publicul și aduc pagube economice incalculabile.

Față de cazul de holera asiatică ivit la Galați și față de holera care amenință din partea Ungariei s'au mai luat următoarele măsuri:

Au fost întărite — pentru Ungaria — următoarele puncte: Vărciorova, Predeal și Burdujeni. La Predeal s'a instalat o stațiune de dezinfecție, o baracă demontabilă cu 10 paturi și în curând se va termina și clădirea infirmeriei locale.

La Vărciorova se găsește de asemenea o stațiune de dezinfecție, o baracă demontabilă cu 10 paturi și personal suficient.

Punctul Burdujeni este cel mai bine amenajat. Au rămas deschise pe Dunăre — numai următoarele porturi: T. Severin, Calafat, Turnu-Măgurele, Gurgui, Călărași, Brăila și Galați, iar celelalte neavând etuvele de dezinfecție necesare — sunt închise.

D. inspector medic Popescu a plecat la Predeal pentru a vedea cum se execută măsurile luate

In Italia.

Agentia Ștefani publică următoarele: Spre a desmînți existența pretinsă a holerei în Neapole, șeful biroului de igienă al municipalității Neapole a publicat un comunicat oficial, expunând adevărata stare de lucruri și confirmând, că în Neapole

condițiunile sănătății publice sunt și se mențin bune și că pretinsele cazuri suspecte din Neapole nu sunt decât cazuri de gastroenterită comună, cari se ivesc în mod obicinuit în sezonul actual.

Alle știri.

După o telegramă din New-York, pe vaporul »Uiton'ia«, care a sosit cu 1300 emigranți unguri, a murit un copil de holera. Câțiva călători s-au îmbolnăvit. Călătorii au fost supuși carantinei.

Pe vaporul »Antoine« s-au constatat 14 cazuri suspecte. Vasul venea din Alexandria, a fost pus în observare.

De pe Câmpie.

În călătoria, ce am întreprins zilele trecute m'am abătut și în părțile din jurul orașului săcuiesc, azi-mâine Jidovit, Murăș-Oșorhei și m'am convins, că pentru îndreptarea treburilor românești pe toate terenurile, pentru ridicarea și deșteptarea poporului din aceste părți, ne trebuie oameni de inimă, activi, energici, cari prin activitatea lor neînteruptă și desinteresată să îndrepte ceace au neglijat până acum.

Mai ales în centru, în Murăș-Oșorhei, ne trebuie astfel de bărbați, cari însufleții de cauzele generale ale marelui public românesc, în bușă înțelegere, armonie și cuminte să facă începutul de cu bună vreme, căci altcum acolo ne cordim în marea de săcui și ne demoralizăm în puhoiul jidovec, încât peste cel mult 2—3 decenii nici urmă de nume, vorbă și sentiment românesc.

Am găsit altcum în aceste părți inteligență destul de frumoasă și bogată, care precum m'am convins, așteaptă numai cuvântul conducător, pe care să-l urmeze cu drag preoțime, învățătorime și mireni. Deci conducătorii sinceri și cu durere de neam și instituțiunile noastre ne trebuie în aceste părți, cari să ne închege rândurile, să ne desvoalte dragostea de frate și să ne însuflețească spre muncă fără preget, căci cu durere am observat un fel de răceală între preoțime și învățători la ambe confesiunile, un fel de antagonism pe această temă atât de odiosă.

De acestea idei condus, am părăsit Murăș-Oșorheiul, care odinioară băjbăia de cuvinte și firme românești și în care azi de geaba vei căuta, că nu vei mai afla. Ba, vorba românească e atât de pizmuită de comerțanții străini de acolo, încât la accentele ei sunt gata a lua biciul în mână și a-l biciui pe cel ce o vorbește. Tot atâtea semne ale împăcării noastre cu maghiarii. Am ajuns în Band, un orașel situat cam în mijlocul câmpiei. Era tocmă în zi de sârbătoare și se celebra sf. liturgie. În biserica unită preotul predica poporului într-o limbă frumoasă românească, din inimă la inimă, răpind ascultătorii. Bărbat deștept, inteligent, orator recunoscut în părțile acestea. Scriitor bun și cu interes cald față de tot ce e românesc. Am auzit, că părintele Dionisiu Decei — despre care amintesc, nu numai în biserică, ci în toate chestiunile, ce ating viața noastră național-politică, bisericești-scolare e un bărbat priceput, harnic și cu dor de muncă ca puțini alții.

Cât de mult bine ne-ar putea face acest preot, având un teren mai larg de activitate, un cuvânt conducător. E păcat strigătoriu la cer, că astfel de bărbați să la lasă părăsiți și uitați în cutare sat sau chiar orașel de pe Câmpie, lovindu-se la tot pasul de realitatea nemiloasă a unei vieți fără rost.

În Band erau până acum două școli: una românească cu un învățător și alta de stat cu șase învățători. În viitor altfel va merge lucrul. Să vor înmulți învățătorii unguri și va pierii românul, din cauza oarbei neuniri, tradițională la Români. Ea-ceasta o chestie foarte ponderoasă peste care nu putem trece așa ușor, ne-trăgând la răspundere usurpătorii școlii românești, care — precum zic — cu anul acesta va înceta de-a mai trăi. Dpă ce în Band sunt două confesiuni române, școala încă era comună, căci interesele românești încă erau române sunt. Situația în care ne-a adus legea școlară, a scos în multe părți la iveală nepăsarea unora, cari numai atunci se știu gira, când e vorba de interesele sale personale. Să mă clarific. Greco-catolicii însufleții de preotul lor harnic în 1 Martie 1909 au hotărât susținerea școlii românești și pe viitor, pe când greco-orientalii conduși și sfătuiți de părintele Oprea — acela, care umblase mai întâi și prin America atât a trăgănat lucrul și așa de bine și-a luminat — mai bine zis: dezământat parohienii, încât în 30 Iulie a. e. z. în credința, că pe viitor nu vor mai su-

porta greutate, au hotărât abdicarea școlii confesionale.

Iată deci față în față doi preoți în două feluri, unul la culmea chemării în chestie de școală și altul spre rușinea și păcatul nostru, acolo unde ne sunt periclitare și credința și lege și limbă.

Dacă oamenii noștri au zis despre tranșugul Siavici: »că a murit un om! oare ce vom zice despre 260 familii românești, pierdute din negrija părintelui Oprea, pe care îl denunț, pe această cale, autorităților noastre bisericești gr. or. recomandându-l binevoitoare atențiuni, căci ce alta însemnează abdicarea de școală decât abdicarea și renegarea naționalității tale proprii! Așa dară școala română din Bandul de Câmpie nu mai este!

Pentru ca să nu mi-se zică, că sunt parțial — dând cui ce i-se cuvine, — deși sunt și eu gr. or., închei această parte jalnică cu gândul, că până acum durmea Câmpia și bine o să se deștepte. Doamne că ca să se mai deschidă ințele și mințile oamenilor noștri spre o muncă mai rodnică și să auzim de bine, barem de aci înainte.

»Volește și voi putea!«

Mai puțini egoiști și mai mulți bărbați de inimă, idealști și cu interes față de neamul lor!

Dela școala economică de stat din Ciocova.

Într'un raport publicat de mine nu de mult în »G. T.« despre această școală promiseseam, că voi reveni. Mă țin deci de cuvânt.

Teritoriul acelei școli, care nu avea în 1885 decât o casa părăsită și un grajd în stare rea, are o estindere de 489 jughere catastrale. În 1886 după ce s'au zidit mai multe clădiri s'a început cu scopul de a deprinde pe micii economi agronomi rațională, cu 10 elevi. Acest număr din an în an a crescut așa, că în anul prezent școala a fost cercetată de 89 elevi.

În vremea de demult mai ușor era traiul, mai multe bogățiile lumesti, căci mai puțini erau viețuitorii și mai mare era partea ce ni-sa venea în câștig. Astăzi însă lumea s'au înmulțit, năcăzurile încă au crescut și omul tot mai mult trebuie să muncească pentru a-și ușura viața și pentru a înțelege rostul acestei lumi.

Ogerul strămoșesc se lucrează în multe locuri defectuos, parte din ignoranță, care e piedica principală a înaintării, parte din lipsa vitelor și mașinilor trebuincioase, parte și din alte cauze.

Arăturile nu se fac sistematic, sămânțele sunt proaste, nealese, necăutate, fânatele și pășunile noastre s'au îngrijite, lasate în grija sorții. Ville noastre pustite de filoxeră. Cultura viernilor de mătasă, a stupilor și a galitelor de soie ca adnece ale agriculturii sunt rari excepții. Hrana rea ne împinge și mai mult spre beaură și prin ea spre ticăloșie și prăpastie.

E ușor deci de înțeles, că din care frământare de idei a eșit alcătuirea acestei școli și ale soațelor ei.

Las la acest loc să urmeze rotațiunea câmpului amintit, cultivat cu bucate. Rotațiunea constă din 4 table care sunt:

1) »Tabla mare«, care o subîmpărțită în 8 table: 1, ovăz cu mazărice; 2, grâu de toamnă; 3, cucuruz; 4, ovăz; 5, cucuruz; 6, orz cu trifoi; 7, trifoi; 8, grâu de toamnă.

2) »Tabla cătră Ciocova« e subîmpărțită în alte 6 table: 1, Ovăs cu mazărice; 2, Rapiță; 3, Grâu de toamnă; 4, Cucuruz; 5, Ovăs; 6, Luțernă.

3) »Tabla de cătră Ghilad« e subîmpărțită în alte 6 table: 1, Ovăs cu mazărice; 2, Grâu de toamnă; 3, Napi de nătreț; 4, Orz cu trifoi; 5, Trifoi; 6, Grâu.

4) »Tabla mică«, care are peste 14 jughere catas. e afară din rotațiune. Aici să cultivă: Ciolomade (cucuruz de nutreț), grâu, cănepă, in, pepeni, tutun, ciroc (planta din care să fac mături de creșă) mazărice ș. a.

A descrie în mod amănunțit această școală, cu acest prilej, nu mi-e scopul, căci despre ea se pot scrie volume întregi. Constat, însă, că învățătorii, cari n'au obținut diploma dela una din aceste școli nu pot funcționa de atari în mod legal pentru conducerea școlii economice naționale. Cursul de învățători, care durează o lună și termină în fața unui comisar ministerial prin examinare, cărui li premerge tesa scripturistica edată din ministerul de agricultură.

Cred, că fac oareși-care serviciu fraților învățători, de aceea las să urmeze și

teza scripturistica din anul acesta, așa cum ni-a fost dată:

»Să se facă cunoscute raporturile agricole și de grădinarit ale comunei unde e învățător, în liniamente generale. Să arete scările, direcțiile și scopurile asupra cărora, după părerea sa, învățătorul și școala de repetiție poate avea o influență binefăcătoare și cari vor servi ca cinozură pentru învățători, atât în cercul învățământului cât și cu privire la activitatea în afară de școală.

Izidor Deppe,
învăț.

ȘTIRI

— 4 Septembrie v.

Delegațiunile școlare s-au ocupat eri cu alegerea învățătorilor în cele 6 posturi vacante la școlile primare centrale gr. or. române din Brașov. Au fost aleși d-nii Căndid Mușlea, Ionel Babeie, Ștefan Belindescu, Aurel Popovici și d-șoarele Tuliă Găvrus și M. Greceanu. Delegațiunile au mai luat la cunoștință alegerea efectuată de Eforia școlilor, a profesorilor provizori V. Vlaicu (la gimnaziu) și N. Sângeorzan la școala comercială.

Excelența Sa mitropolitul Mihail a călătorit, precum ni-se scrie, eri, Vineri în 16 Septembrie la Hodac lângă Reghin, unde va consăra biserică de acolo. A fost însoțit de R-mii canonici Dr. Smigelski și Uilăcan. Preoțimea și unii fruntași din popor de pe linia Cucerdea-Reghin, pretutindenea au ieșit întru întâmpinarea bunului arhieru, așa la Ludoș, unde Esc. Sa a fost întâmpinat de preoțimea din jur în frunte cu protopopul Solomon, la Iernot protopopul Papiu și familia d-sale, la Sânpaul protopopul de acolo, iar la Târgul-Murășului preoții în frunte cu administratorul protepopesc B. Saltelschi, dorindu-i cu toții călătorie bună. Cât a permis timpul. Esc. Sa s-a întorcinut în mod cât se poate de abil cu preoții săi. Dumnezeu să-l ducă-n pace și să-l aducă-n pace.

Inscrierile la universitatea din Budapesta s-au încheiat. S-au înscris peste 5000 studenți la diferitele facultăți. Cu înscrierile ulterioare numărul studenților se va urca peste 6000. Prelegerile se încep la universitate Luni în 19 l. c., iar la politehnică în 22 l. c. n. Studenții români noui încă s-au înscris mulți și după toate semnele numărul studenților români în anul acesta se va apropia la 300. Îmbucurător e, că în anul acesta s-au înscris la facultatea filozofică din Budapesta și 3 domnișoare române, anume d-soarele: Eleanora Ciurdariu (Beiuș), Margareta Lia Dima (Brașov) și Margareta Hodoș (Blaj).

Impăratul Wilhelm în Ungaria. Impăratul Wilhelm a sosit eri la amiază în gara din Cinci-Biserici. Nu i-s-a făcut nici o primire. După o scurtă pauză a plecat cu trenul mai departe spre Villany.

Deschiderea liniei ferate Sibiu-Agnita s-a fixat pe ziua de 26 Sept. n.

Aeroplanul Brumărescu. D-nul Vasile Morțun împreună cu d-nii Al. Cotescu, directorul căilor ferate, Râmniceanu, sub director și d-l Procopio, deputat și președinte al »Sindicatului presic« au vizitat Joi aeroplanul d-lui Th. Brumărescu, care se află depus în pavilionul industriei din parcul Carol I. Vizitatorii au rămas încantați de opera d-lui Brumărescu, de ingeniositatea și perfecția, cu cari s-a construit aparatul. La plecare atât d-l ministru cât și ceilalți vizitatori au felicitat pe d-l Th. Brumărescu.

Să sperăm — serie »Seara« — că cel puțin de astă-dată, când unul din miniștri și-a dat seama în persoană de seriozitatea lucrării d-lui Brumărescu, i-se va da ajutorul de care are nevoie pentru procurarea motorului. Din partea noastră facem un nou apel către cetitori să subscrie lista deschisă de ziarul nostru în acest scop. Vor face o faptă națională.

Concert. D-șoara Ella Gmeiner, cântăreață la opera curții reg. bavareză, va da Marți seara în sala Redutei orașului un concert cu concursul d-lui director de muzică Rudolf Lassel cu următorul program.

- 1. Saint-Saëns: Arie der Dalila aus »Samson und Dalila«.
- 2. Johannes Brahms: a) Sapphische Ode. b) Nicht mehr zu dir zu gehen beschloss ich. c) Schwermut. d) Von waldbekränzter Höhe.
- 3. Hugo Wolf: a) Der Gesenge an die Hoffnung. b) Gesang Woylas. c) Rat einer Alten. d) Der Gärtner. e) Liebesglück.
- 4. Richard Strauss: a) Heimkehr. b) Weisser Jasmin. c) Cămilie.

Bilete se află de vânzare la librăria Hiemesch.

Un incident la manevrele austro-ungare. După știri din Triest la manevrele de Joi ale regimentului 97, un soldat s-a folosit cu cartușe de războiu și a împușcat pe 2 soldați bosniaci. Starea lor este disperată. Făcându-se cercetări s-au găsit la acei soldat încă 3 cartușe de războiu. Soldatul a fost arestat.

Câinii la carantină! Incepând cu ziua de 15 l. c. câinii brașoveni au fost puși pe timp de 40 zile la carantină. Ni-se spune, că o pisică ar fi mușcat pe un brașovean, prin urmare câinii trebuie puși la »răcoare«.

Succesele preparatului Ehrlich. Profesorul Janovsky din Praga a obținut succese strălucite la cinierea dermatologică cebă, cu ; preparatul Ehrlich, 606. Au fost tratate 30 persoane în cazuri grele. Intre pacienți se afla și unii cu început de paraliză și tabes. La cei mai mulți aparițiile sifilitice au dispărut după 10—12 zile.

Intr-o convorbire cu un ziarist, profesorul Ehrlich s'a plâns în contra atacurilor nedrepte ale presei franceze, că și-ar face reclamă. Zilele primește sute de scrisori și comande, pe care nu le poate satisface. De asemenea nu este adevărat, că ar fi murit mai mulți pacienți în urma tratamentului cu preparatul său. Dela început profesorul Ehrlich a spus, că preparatul său nu trebuie întrebuintat la alienați și epilectici și e foarte periculos pentru bolnavii de cord și diabetici. Cazuri mortale au fost numai cu pacienți, cari erau oameni pierduți și cărora nici preparatul său nu le mai putea da viață.

Târg de țară. În comuna Săliște (l. Sibiu) se va ținea târgul de țară pentru vite în 4 și 5 ier pentru mărfuri în 7 Octombrie st. n.

Concurs. Tinerii universitari români, cari își fac cursurile academice la universitatea din Cluj și doresc să fie primiți cu locuința gratuită în internatul Petranu, administrat de despărțământul Cluj al »Asociațiunii«, se avizează, ca până la 26 Septembrie 1910 să-și înainteze petițiile la subscrisul. Petițiile trebuie provăzute cu indice, testimoniu de maturitate și atestare despre starea averii și familiei. Din ședința comitetului despărțământului Cluj al »Asociațiunii«, ținută la 13 Septembrie 1910. Dr. Victor Porușiu v. președ. Cluj, Strada Deak Ferencz 44.

Un sbor peste deșerturile din Africa. Aviatorul francez Metrot a comunicat generalului Bailloud, că în Octombrie va înființa la Blidah (Algeria) o stație de aviațiune spre a se pregăti pentru un sbor peste deșerturi.

Achitat. Curtea cu jurați din Ba'assagyermat a achitat pe avocatul din Szécsény, Dr. Szöke Lenő, care a împușcat în ziua mare pe stiadă pe adv. Dr. Riök Istvan, despre care aflase că întreține legături de dragoste cu soția sa.

Negustoria prizătorilor de șobolani. În timpul din urmă au sosit la Odessa mulți saci, despre cari se spunea că sunt umpluți cu lucruri de bucatărie. În urmă s-a constatat că sunt umpluți cu șobolani morți. Mai mulți indivizi vroiau să facă cu marfa aceasta negor, deoarece autoritățile pentru fiecare șobolan plăteau 10 copeici.

Biblioteca Academiei române. În lunile Iulie și August 1910 s'au consultat 1169 volume și broșuri tipărite de către 3154 cetitori; 111 manuscripte, 4071 documente, 70 cărți vechi (1508—1830) au fost comunicate la 145 cetitori. Colecțiunile bibliotecii au sporit în această lună cu 364 volume și broșuri, 263 numere de reviste române, 278 reviste străine, 16 volume manuscripte, 1945 foi volante. Biblioteca e deschisă în fiecare zi de lucru pentru cărțile tipărite dela 8 dimineața până la 6 seara, pentru manuscripte și documente dela 8 la 12 și dela 1 la 6.

Un medic escroc. Medicul Grill dela policlinica »Fortuna« din București a fost arestat alaităeri, fiind-că înșela pe bolnavi, spunându-le că le face injecție cu preparatul d-rului Ehrlich, în realitate injectându-le în apă fiartă cu xeroform. Grill a fost arestat în urma mai multor denunțuri, făcute de pacienți trași pe sfoară. El este depus la Văcărești. Cercetările continuă.

Un avocat din Brașov caută un candidat cu praxă. Adresa la redacție.

Muzica orașului va cânta Luni la orele 5 1/2 la promenada de jos.

Va apărea în curând »Calendarul Plugarului« pe anul 1911 cu un bogat și variat cuprins. Acest calendar este în al XVIII-lea an și e recunoscut ca cel mai potrivit pentru plugarii noștri. Cetitorii lui credem că-l vor aștepta cu toată bucuria. Să grăbiască sprijinitorii acestei întreprinderi cu anunțurile, la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

O doftorie pentru popor. Se poate numi ca atare spirtul lui Moli și sarea, care prin fricțiune întărește mușchii, alină durerile, precum și tot felul de reumatism se vindecă cu succes sigur. Prețul unei sticle 1 cor. 90 bani. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. și r. A. Moll, Vienn, Tuchlauben 9. În depositule din provincii să se ceară expres preparatul Moll provăzută cu marca de scut și subscriere. — (2)

Despre învățământul femeilor.

Profesorul Max Gruber e dintre acei învățați și filosofi, cari s'au îngrozit de relele și degenerarea ce au urmat pentru fete, de când învață în școlile secundare și superioare, adică de când năzuiesc a se înarma și ele cu aceeași cunoștințe și a avea aceeași pregătire pentru viață ca și bărbații.

Gruber a ținut conferința sa, care a pricinuit atăta mișcare și a dat loc la atăta polemică în toate țările unde se vorbește nemțește. D-rul Gruber de felul lui e higienist și conferința lui s'a și publicat sub titlul de »Educația fetelor și igiena rasei«.

După părerea lui Gruber, întorsul rasei cere ca femeile să se pregătească numai și numai pentru scopul de a fi soții și mame. E cu desăvârșire în potrivă tendinței timpului, de a crește fetele, înainte de toate, pentru o profesie aducătoare de câștig, lăsând scopul de căpătenie căsătorie pe planul al doilea sau al treilea. Această tendință duce, cu știrea ori fără știrea, la nimicirea familiei, cășunând mai ales sterpiciunea, deci atacând puterea poporului în rădăcinile ei.

Arată, că el însuși e dintre cei din țară cari astăzi să nu se pună piedici femeilor, cari sunt silite a se pregăti pentru o meserie; el a fost cel care a reușit să învingă în Austria prejudițiile în potrivă carierei medicale a femeilor. Dar zice, că ar fi nebunie să facem regulă din o trebuință.

Năzuirea femeilor la neatârnare economică, la meserii sau profesii e de aceea vătămătoare, fiind-că puterea fizică și sufletească a femeii — afară de unele excepții — nu-i îndestulătoare pentru această activitate, mai ales când trebuie să mai poarte greutatea maternității, să fie hrănitorea și educătorea copiilor. Cu atăta e mai rău, cu cât e vorba de profesiile mai înalte, intelectuale.

Fahlbek arată, că »tot aceeași educație pentru amândouă sexurile și egalarea bărbatului și femeii pe toate terenurile economice și sociale va duce pe femeie la holărârcă de-a margini cât mai mult maternitatea, care o face inferioară bărbatului«. Arată, din statistica Germaniei despre cazurile de boală și de moarte dela Casa de asigurare în potrivă boalelor (Lipsca), că numărul mic de nașteri normale la femeile din biurocuri, comptoare, prăvălii etc. (5.9—7.3 la mie la femeile în vârstă, când pot naște, în loc de 42.9 care e mijlocia la femeile, cari nu au nici o profesie, afară de căsătorie) și numărul mare al cazurilor de avort (34.3—28.1 la sută în loc de 17.2 care e mijlocie) se datorește voinței holărâte a femeilor în slujbă și nu întâmplărei.

Pomeniște de idealul nebunesc al atător femeii: de-a avea un copil, slujbă și de-a nu fi căsătorite.

Femeile profesioniste și meseriașe luând pâinea din gura bărbaților sau micșorându-le salarele, silesc și pe femeile măritate, dar fără altă profesie, să-și mărginească și ele numărul copiilor, de groază, că nu vor avea cu ce-i ridica.

Cultura intensivă a femeilor din clasele ce alcătuiesc elita socială, are ca urmăre stingeri a familiilor celor mai de samă. Pân acum se stingeau în linie bărbătească, dar aveau măcar mângăierea că trăesc în linie femeiescă, de care-ce fetele, nesleindu-și puterile prin învățatură prea multă și prin muncă profesională, erau rodnice, aveau copii număroși, cari moșteneau înșușirile alese ale familiei.

Arată ca pildă cum Carolingii trăesc până azi în linie femeiescă numai, deosemenea Habsburgii, etc.

Ce-o să fie, dacă nu vor mai fi în stare a lăsa urmași nici fetele? Nu se va stinge elita nației?

Și în schimb femeile n'au dat nimic de seamă pe nici un teren de activitate intelectuală sau artistică.

Diverse.

Intrebuintarea fluxului mării. În Canada (pe râul Ontomagon) și apoi în statele Unite (la Rockland) s'a folosit de urcarea apelor Oceanului, spre a le duce într-un puț (de 100 m. sau de 60) și a le face să grămădească sub un clopot uriaș aer la apăsare de 10 atmosfere. Pe urmă acest aer îl ducea prin țevi și îl întrebuintau ca putere mișcătoare, ca și cum ar fi fost aburi supuși la apăsare mare.

Lată deci un chip de-a se folosi de puterea fluxului.

În Franța vor să facă altfel: După planul inginerului Severin, (Revue scientifique) vor face la Marea Mănecei ca apa mării să treacă prin turbine într-un basîn de un kilometru pătrat, iar după ce marea va scădea așa ca fața ei să fie mai jos de cât a basînului, apa se va întoarce tot prin turbine în mare.

Într-o zi lunară, de 24 de ceasuri și 50 m., turbinele vor umbla 16 ceasuri și vor putea în toată această vreme produce electricitate, care se va trimite prin sârme unde va fi trebuință de ea. Pentru cele 8 ceasuri 50 de m. cât turbinele se vor odihni, vor putea să le înlocuiască niște acumulatori încărcăți în timpul cât se mișcă.

Dacă turbinele ar putea da 75 la sută din puterea ce le mișcă, s'ar putea căpăta de la o singură instalație de aceea (6 turbine cari să dea 60 de m. cubi pe secundă) 9678 de cai vapor pe zi.

În Italia e vorbă să lumineze orașul Rumi folosindu-se de puterea fluxului mării.

ULTIME ȘTIRI

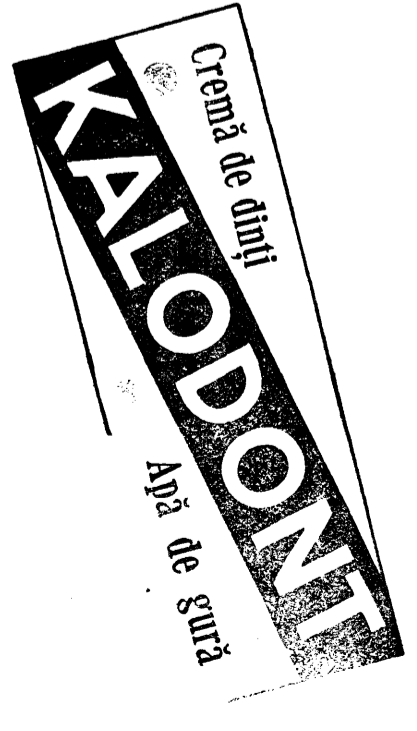
Budapesta, 17 Sept. Ministerul de interne aduce la cunoștința publică, că 38 cazuri de holeră ivite în Ungaria au fost supuse examinării bacteriologice. În 21 cazuri s'a constatat holera asiatică.

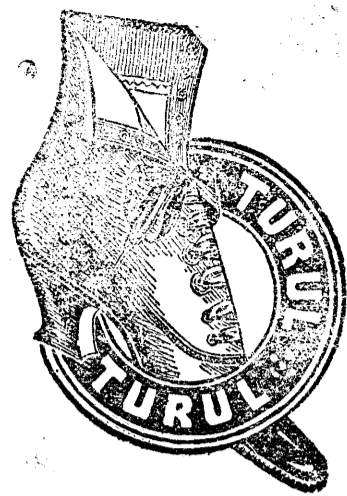
Belgrad, 17. Sept. Din comuna Obansyce, situată pe malul Dunării, se anunță că acolo s'a consatat un caz de holeră, bolnavul a fost transportat la spital și izolat.

Atena, 17 Sept. Nouăzeci de deputați au decis în o întrunire a lor, se propuie în cameră, ca ea să se declare de adunare constituantă. Regele George însă declarase, că în un asemenea caz el va abdica de tron.

Sofia, 17 Sept. Criza ministerială nu se atribuie unor motive politice, ci neînțelegerilor, ce s'au ivit între membrii cabinetului. Având în vedere apropiata convocare a Sobranjei e mai mult ca probabil, că guvernul se va romania și va rămănea la putere.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Succesorii.
Redactor respons: Ioan Spuderoa.

SPECIALITATE

Original Goodyearwelt

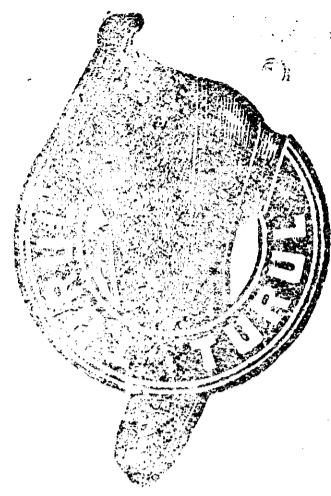
GHETE TURUL

cu tot prețul ieftin sunt lucrate din cel mai bun material în forma cea mai frumoasă și elegantă, fașon modern neîntrecut

120 Filiale în toate orașele mari din țară și străinătate.

CATALOGUE ILLUSTRATE FRANCO

Cea mai mare fabrică de încălțăminte din monarhie. : : :

CELE MAI BUNE GHETE

din ziua de azi.

„TURUL” Societate pe acții în TIMIȘOARA.

Cel mai mare asortiment de tot felul de ghete de cea mai bună calitate.

Filiala Brașov, strada Porții.

Recomandăm cetitorilor ziarului nostru, Magazinul de haine și Confecțiuni de dame

L. ASCHER

Brașov, Strada Inului Nr. 26.

unde pot cumpăra de superioritate constatată **haine** pentru bărbați, băieți și copii, asemenea și pentru dame și fetițe: **Jachete, Costume de dame, Foi, Halatur, Bluz, Jupoaane** etc.

Recomandăm Onoraților părinți, ca la începutul semestrului școlar haine de copii și fetițe să le cumpere numai dela

Magazinul ASCHER,
Brașov, Târgul Inului 26.

Comande cu posta se efectuează complet cu **rambursă.**

Când se comandă, notați lățimea peptului, culoarea stofii și cam cu ce preț.

1148,2-100.

Pentru ce nu convine se dau banii îndărăt.

SOSEȘTE !

în zilele proxime

CIRCUS

Coloseum-Horváth

cea mai bine recunoscută întreprindere în Ungaria.

Societatea **62 artiști** de primul rang.

Un Magazin mare este

DE INCHIRIAT

strada Porții, No. 8

Pentru copii și adulți. Cel mai bun nutreant pentru copii sănătoși, debili, nedesvoltați de orice etate. Promovează formarea musculaturii și a oaselor, regulează mistuirea, e un efect contra diareei, vomărei, catar de mase etc.

Wilhelm Csallner,

turtar.

BRAȘOV, Strada Lungă Nr. 43.

Produce cele mai bune și fine turtedulci cu deresnri, migdale, piper și turtă de Nürnberg.

Pentru restorante cele mai fine **prăjituri desert.**

Tot acolo se capătă Met de miere foa te fin și cu efect vindecător.

Pentru pomezi recunoscuta turtă dulce a lui Csallner.

Vanzătorilor se dă rabat 1148,1-11.

Hotel Central

Nr. 1

Renovat din nou, odăi frumoase și sănătoase. *Prețurile dela 2 coroane în sus.* Sală mare pentru nunți, banchete, baluri, concerte, etc. *Bucălărie renumită. Restaurant în Grădina Hotelului.* Vinuri curate de Ardeal, Bere Steinbruch, Serviciu prompt. Omnibus pentru gară la toate trenurile.

IOSEF WYHANEK, Hotelier

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai obișnute la stomac și pânteco, în contra căreilor și a crelei la stomac, congestiunii cronice, suferinței de float, congestiunii de sânge, hsemorhoidelor și a celor mai diferite hôle femeiesci a luat acest medicament de casă o rășândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încoace. — Prețul unei cutii originale sigilate Corône 2 — Falsificățiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provădută cu marea de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de reocală. —

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucați cor. —40 h. Cinci bucați cor. 1.80

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9

e. și reg. furnisor al curții imperiale. — Comande din provincie se efectuează zilnic prin rambursă postală — La deposite se se cêra anumit preparatele provădute cu iscalitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth.

Cumpărați cartea veselă și hazlie a lui Noia-Oarđin :

„Năzdrăvăniile viteazului Toporâște”

Vânzoala Filisteilor, viclenia Vulpilor Cometul Hăluia, și alte minunăți întâmplătoare, și scrise cu mult haz pe multe pagini pentru popor. Coperta originală reprezintă pe vestitul opșitar în sat la iei, pecând istorisește despre baron ligi și despre — Goliatu lor. ect. ect. Călăuză la vânzoala viitoare. Prețul 40 bani (20 cruceri) — Se poate comanda dela librăria A. Mureșan Brașov, și dela Administrația

Gazetei Transilvane. Vanzătorilor rabatul cuveveuit

!! Frate Carol !!

Azi neîntâlnim

Restaurant

la

SUCIU

pe Promenadă.